

Závěrečná práce

Odborný styl

Anotace - abstrakt

- ▶ Anotace je napsána na samostatném listu a má rozsah 10 až 15 řádků. Je stručným a komplexním popisem obsahu práce, nově objevených skutečností a z nich plynoucích závěrů. Obsahuje jen hlavní výsledky a závěry a je psána tak, aby nesla svůj význam a smysl i samostatně bez zbývajících textu práce. V anotaci je vhodné zdůraznit nové poznatky a přínos autora.

Úvod

- ▶ První obsahovou kapitolou celé práce, která uvádí čtenáře do problematiky, je úvod. V úvodu by měl být jasně definován řešený problém a předznamenána přidaná hodnota práce. Dále by měl úvod obsahovat zdůvodnění výběru tématu, význam tématu a jeho zařazení do souvislostí. Jeden odstavec může být věnován popisu současného stavu problematiky či přehledu relevantní publikované literatury.
- ▶ Úvod se píše formou souvislého textu bez grafických prvků, bez odrážek, bez zvýrazňování, bez poznámek pod čarou apod. Celá práce by měla mít pro čtenáře chronologickou návaznost, čtenář je na počátku a neví, co práce obsahuje, proto by měl být úvod psán v budoucím čase.
- ▶ Chybou tedy je, když autor v úvodu práce popisuje, co práce řeší v teoreticko-metodologické nebo aplikační části práce. Student musí dodržet časovou souslednost svého postupu a úvod psát ve chvíli, kdy neví, co bude obsahem dalších částí textu. Musí tedy vynechat v úvodu a v celém textu jakési „dopředné“ odkazy.
- ▶ V úvodu by měly být uvedeny používané metody získávání dat (dotazník, řízený rozhovor, pozorování, měření, anketa aj.) a zejména pak stanovení **cíle (cílů) práce**

Cíl práce

- ▶ Na základě definovaného problému se stručně a jasně formuluje cíl, který musí být dosažitelný a konkrétní. Formulovaný cíl by měl obsahovat aktivní slovesa.
- ▶ Z cíle následně vycházejí průzkumné otázky
- ▶ Autor píše svou práci v sekvenci a v časovém rozvrhu, v jakém pokračuje ve svém řešení. Důležité je, aby si vždy uvědomil, že veškerý text musí být spjat s cílem práce, a aby každá myšlenka použitá v práci měla přínos pro splnění cíle práce.
- ▶ U většiny prací lze splnit definovaný cíl prostřednictvím ověřování průzkumných otázek. Jedná se o určitá tvrzení, která jsou v průběhu řešení práce potvrzena, či vyvrácena.

Příklady - úvod

- ▶ Tématem této seminární práce je Bezpečnost a ochrana zdraví při práci (dále jen BOZP) a s ní spojená hygiena práce a ergonomie. Vysvětlíme si základní pojmy týkající se této problematiky, připomeneme legislativu a zhodnotíme dodržování daných pokynů BOZP na konkrétním pracovišti.

Dodržování základních pravidel a předpisů určených platnou legislativou je nezbytným předpokladem bezpečnosti práce zejména ve specifických podmínkách na stavbách. Jde o hůře kontrolovatelné prostředí, komplikované a proměnlivé pracovní podmínky, četné změny pracovních postupů a častý souběh prací. Problémy přináší i měnící se požadavky na odbornost pracovníků, jejich častá fluktuace. Připočteme-li nutnou improvizaci, je problematika bezpečnosti práce na stavbách velmi důležitou součástí práce nejen ve stavebnictví.

Pro posouzení dodržování předpisů BOZP byla vybrána společnost PLASSON Praha s.r.o. Jedná se o společnost středně velkou, zabývající se výstavbou inženýrských sítí a složenou jak ze zaměstnanců, tak pracovníků OSVČ.

Příklad - cíle

- ▶ Cílem práce je bližší vysvětlení pojmů BOZP, hygiena práce a ergonomie, uvedení do problematiky dodržování zásad BOZP a zhodnocení výsledku kontroly dodržování zásad na pracovištích zmiňované společnosti.
- ▶ V této práci je také cílem zjistit, jaká je odlišnost teorie od praxe. Zda zaměstnavatelé opravdu v praxi dodržují zásady BOZP a zda jsou schopni a především ochotni dodržovat tato pravidla také jednotliví zaměstnanci.
- ▶ Stanovíme si, proč je důležité dodržovat daná bezpečnostní pravidla a jaké následky nese jejich nedodržení. Na závěr navrhne opatření k nápravě stávajícího stavu dodržování BOZP v posuzované společnosti.

Teoretická část - rešerše

- ▶ **literární rešerše** - shrnutí hlavních, již dříve publikovaných údajů. V textu se uvádějí základní informace o řešeném problému. Literární rešerše je kritickým přehledem současného stavu poznání řešeného tématu a jako taková je nezbytným východiskem pro výběr vhodných metod řešení problému a naplnění cílů práce. Při psaní této kapitoly autor vychází zejména z informací získaných při sběru dat před začátkem psaní samotné práce.
- ▶ Primárním cílem této části je na základě dostatečného množství sebraných informací provést komparaci názorů různých autorů, ty následně doplnit o vlastní názor autora a formulovat vlastní stanoviska k řešené problematice.
- ▶ Je tedy nezbytné, aby tato kapitola obsahovala vlastní názor autora, jeho vlastní postoj k řešené problematice
- ▶ Kvalitní literární rešerše je přiměřenou kombinací vlastního textu, přímých a nepřímých citací.

Průzkumné otázky

- ▶ Při formulaci **průzkumných otázek** se vychází z dříve definovaných cílů práce. Jedná se o určitá tvrzení, která jsou v průběhu řešení práce potvrzena, či vyvrácena.
- ▶ Mají být stylizovány tak, aby jejich formulace umožňovala pozdější testování jejich pravdivosti.
- ▶ Postupným ověřením pravdivosti formulovaných otázek autor po krocích řeší vymezený problém a dosahuje tím definovaných cílů. Logická struktura tak pokračuje od vymezení problému, kterým se práce zabývá, přes definici cílů až po stanovení otázek.
- ▶ Na rozdíl od cíle nebo cílů, které musí být splněny vždy, průzkumné otázky mohou být vyvráceny. Jejich vyvrácení, či potvrzení vede ke splnění cíle práce.

Příklady průzkumných otázek

- ▶ **Otázky:**

Odovídají frekvence a četnost měření tělesné teploty na jednotlivých odděleních pravidlům monitoringu měření tělesné teploty?

Jak často jsou porušována pravidla BOZP na pracovištích a čím je to způsobeno?

- ▶ **Předpoklady:**

Předpokládáme, že v rámci článků publicistiky bude zastoupení expresivních výrazů rozmanitější než v textech zpravodajských, a to z důvodu, že publicistika má čtenáře nejen informovat, ale i pobavit.

Předpokládáme, že pravidla BOZP jsou na pracovištích dodržována.

Metody

- ▶ **Metody sběru dat** - analýza dokumentů
 - rozhovor
 - dotazníkové šetření
 - pozorování
- ▶ **Metody hodnocení dat** - komparace - v čem se srovnávané objekty liší, a v čem naopak shodují
 - indukce - zobecňování, kdy se postupuje od specifických jevů z praxe k obecným teoretickým poznatkům
 - dedukce - opakem indukce, jedná se tedy o techniku odvození z obecných poznatků. Touto metodou se ověřují teoretické závěry na praktických příkladech.
 - Metoda analýzy - rozloží celistvý jev na jednotlivé součásti, které zkoumá odděleně

Praktická část

- ▶ Aplikace získaných teoretických poznatků na praktickém příkladu. Zatímco předchozí část je spíše kompilací dosud publikovaných poznatků, aplikační část práce obsahuje zejména řešení konkrétního problému a formulaci vlastních závěrů, na které pak naváže diskuse výsledků s návrhy opatření. Svým rozsahem by měla tato část převyšovat část teoretickou.
- ▶ Metodika --- Obvyklým postupem řešení je **analyticko-syntetická** metoda, při které se problém rozloží na dílčí podproblémy, ty se nejdříve zkoumají samostatně, na to naváže zkoumání vztahů mezi těmito podproblémy a zjištěné výsledky se na závěr syntetizují do souhrnného řešení.
- ▶ Aplikace metod přispěje k vyřešení problému, formulaci výsledků a jejich následné diskusi. Diskuse je tak postavena na logickém argumentování autora, jeho rozhledu v dané problematice a schopnosti objektivního přístupu.
- ▶ Při potvrzení hypotéz se uvádí podmínky jejich platnosti, naopak při nepotvrzení hypotéz se hledají příčiny a důvody tohoto stavu.

Závěr

- ▶ Závěr práce je určitým shrnutím, které obsahuje popis splnění cíle, potvrzení, nebo vyvrácení hypotéz, vyplývající doporučení a návrhy, neřešené problémy, doporučené oblasti navazujícího zkoumání a možné navazující téma. Závěr by měl obsahovat větu „Cíl byl splněn“ a popis toho, jak konkrétně autor cíl splnil. Aby byla dodržena časová posloupnost pro čtenáře, píše se závěr v minulém čase.
- ▶ Závěr v určitém smyslu navazuje na úvod. V úvodu je problém definován, závěr popisuje splnění cíle v návaznosti na tento problém a doporučení, která jej napomohou vyřešit. Definované hypotézy by měly být v závěru zmíněny i v případě, že se je nepodařilo v průběhu řešení práce potvrdit.
- ▶ Rozsah závěru by měl být o něco větší, než je rozsah úvodu.

Seznam použité literatury a přílohy

- ▶ Položky seznamu literatury se vždy uvádí v abecedním pořadí, přesně v takové formě, jak předepisují citační normy.
- ▶ Přílohová část obvykle obsahuje tabulky, grafy, schémata, které není vhodné užít přímo v textu. Důvodem pro vložení do přílohy může být jejich velký rozsah, protože do textu by se měly vkládat objekty o maximální velikosti jedné čtvrtiny strany.
- ▶ Přílohy se označují slovem „Příloha“, číslují se souvislou řadou arabských číslic od jedničky a každá příloha má krátký a výstižný název. Na přílohy je nutné odkázat v textu práce, protože sebepřínosnější příloha nemá význam, pokud ji čtenář nenalezne ve vhodnou chvíli.

Hodně štěstí 😊